

5. Статистичний збірник „Сільське господарство Черкащини” за 2015 рік / Головне управління статистики у Черкаській області: За ред. В.П. Приймак. – Черкаси, 2016. – Режим доступу: <http://www.ck.ukrstat.gov.ua>

6. Офіційний сайт Управління агропромислового розвитку Черкаської ОДА [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dapn.ck.ua>

УДК 330.341.1:351/354:339.9

Тонюк Марина Олександрівна
к.е.н., доцент кафедри економіки підприємств,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
tonyukv@list.ru

Поліщук Наталія Сергіївна
студентка факультету маркетингу
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
natalia.polischuk@mail.ru

ДЕРЖАВНЕ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ДОСВІДУ СВІТОВИХ ЛІДЕРІВ

ГОСУДАРСТВЕННОЕ СТИМУЛИРОВАНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СКВОЗЬ ПРИЗМУ ОПЫТА МИРОВЫХ ЛИДЕРОВ

THE WORLD LEADERS' EXPERIENCE OF STATE STIMULATION OF INNOVATIVE ACTIVITY

Анотація. Висвітлено проблеми стимулювання інноваційної діяльності з боку держави. Порівняно напрямки державної політики щодо стимулювання інноваційної діяльності у США, Швеції та Швейцарії. Наголошено на загальних чинниках, що сприяють поживленню інновацій та надано рекомендації щодо шляхів покращення в Україні.

Аннотация. Рассмотрены проблемы стимулирования инновационной деятельности со стороны государства. Сравнены направления государственной политики стимулирования инновационной деятельности в США, Швеции и Швейцарии. Сделан акцент на общих факторах, способствующих оживлению инноваций, даны рекомендации по улучшению инновационной деятельности и ее стимулированию в Украине.

Abstract. The problems of stimulation of innovative activity by a state are viewed. Directions of the state policy on stimulation of innovative activity in the United States, Sweden and Switzerland are compared. Common factors contributing to the revival of the innovations are marked and some recommendations regarding ways to improve it in Ukraine are given.

В сучасних умовах господарювання ефективно запровадження інновацій на підприємствах створює стратегічні переваги в найбільш конкурентних галузях. Враховуючи те, що Україна посідає 85-е місце у рейтингу глобальної конкурентоспроможності і 56-е за інноваційним розвитком, дослідження світового досвіду державного стимулювання інноваційної діяльності є пріоритетним напрямком розвитку у вітчизняній економіці в наші дні.

Виходячи із поставленої проблеми, можемо встановити такі завдання: визначення лідерів за інноваційною діяльністю у світі, дослідження їх державної політики стимулювання інноваційної діяльності та визначення тих методів, які може перейняти Україна.

За офіційними даними Всесвітнього економічного форуму 2016-2017 рр. виявилось, що лідерами як за конкурентоспроможністю, так і за кількістю вкладених коштів в інноваційну діяльність є Швейцарія, Швеція та США [3]. Особливості державного стимулювання інноваційної діяльності цих країн наведено в таблиці 1.

Таким чином, можна дійти висновку, що найголовнішими чинниками державного сприяння інноваційній діяльності є підтримка високого рівня розвитку освіти, підвищення кількості та якості наукових досліджень, розвиток інноваційної інфраструктури, сприятлива економічна ситуація, розповсюдження сучасних інформаційних технологій серед населення, створення спеціальних допоміжних програм та комітетів, що займаються інноваційною дія-

льністю в країні, довгострокові інвестиції як з боку держави, так і з приватного сектору, надання підтримки підприємництву та залучення висококваліфікованих кадрів, підтримка високоякісної освіти.

Таблиця 1

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ШВЕЙЦАРІЇ, ШВЕЦІЇ ТА США

Відмінні риси		
Швейцарія	Швеція	США
<ul style="list-style-type: none"> • значний рівень автономії у встановленні податкових ставок у різних кантонах; • високий рівень довіри між урядом, приватним сектором та університетами; • прямі державні інвестиції не підлягають комерціалізації інноваційних розробок; • стимулювання приватного сектору до фінансування інновацій (2/3); • підтримка старт-апів. 	<ul style="list-style-type: none"> • створення програми податкових пільг; • стимулювання малого та середнього підприємництва до створення дослідницьких та венчурних фірм. 	<ul style="list-style-type: none"> • університети орієнтовані на впровадження досліджень та реалізації їхніх продуктів на ринок, тобто мають підприємницький характер; • високий рівень кваліфікованості та постійне оновлення персоналу у сфері інноваційних технологій та процесів; • створення спеціальних федеративних програм.
Спільні риси		
<ul style="list-style-type: none"> • сприятливі умови для патентування винаходів; • високий рівень освіти; • довгострокові інвестиції в наукові дослідження; • тісна взаємодія між державою та приватним бізнесом; • підтримка підприємництва; • стабільна політична система; • залучення іноземних науковців 		

В Україні для забезпечення інноваційного розвитку економіки необхідно впровадити механізми податкового кредитування для підтримки розвитку високих технологій; оновити застарілі технології більш новими; якомога швидше налагодити політичну ситуацію; надати стимул приватному сектору для вкладання інвестицій в старт-апи та науково-дослідницькі роботи; намагатися активніше співпрацювати з високорозвиненими країнами тощо.

Отже, на сьогоднішній день одним із найважливіших напрямків розвитку у вітчизняній економіці має бути інноваційна діяльність. Вона дає змогу підвищувати конкурентоспроможність та зміцнювати економіку країни, роблячи її більш гнучкою та мобільною в умовах тотальної глобалізації. Для цього Україні необхідно переймати досвід світових лідерів, використовуючи існуючі ресурси більш ефективно та залучаючи до інноваційних процесів іноземні інвестиції й підприємців. Проте без політичної стабільності, без вирішення на законодавчому рівні проблем коруптованості та тінізації економіки, будь-які заходи підтримки інноваційних процесів не матимуть успіху. Саме це є завданням подальших досліджень механізмів стимулювання інноваційної діяльності.

Література

1. *Семеген І.* Світові лідери у сфері інновацій [Електронне джерело] – Режим доступу: <http://iac.org.ua/svitovi-lideri-u-sferi-innovatsiy/>
2. Глобальный инновационный индекс 2016 г.: в рейтингах лидируют Швейцария, Швеция, Соединенное Королевство, США, Финляндия, Сингапур; в число 25 ведущих стран вошел Китай [Електронне джерело] – Режим доступу: http://www.wipo.int/pressroom/ru/articles/2016/article_0008.html
3. Schwab Klaus The Global Competitiveness Report 2015–2016 [Електронне джерело] – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/gcr/2015-2016/Global_Competitiveness_Report_2015-2016.pdf